

Bài 28

HIỆN TƯỢNG PHẢN XẠ TOÀN PHẦN

I. HIỆN TƯỢNG PHẢN XẠ TOÀN PHẦN

1. Hiện tượng phản xạ toàn phần

Là hiện tượng phản xạ toàn bộ tia sáng tới, xảy ra ở mặt phân cách giữa hai môi trường trong suốt.

* Chiếu một tia sáng từ môi trường có chiết suất n_1 vào môi trường có chiết suất n_2 nhỏ hơn. Do $n_1 > n_2$ nên $r > i$.

+ Khi góc tới i nhỏ, tia khúc xạ IR rất sáng còn tia phản xạ IK mờ.

+ Tăng i thì r tăng và r luôn lớn hơn i , đồng thời tia phản xạ sáng dần lên còn tia khúc xạ mờ dần đi.

+ Khi $i = i_{gh}$ thì $r = 90^\circ$, tia khúc xạ nằm ngay trên mặt phân cách và rất mờ, còn tia phản xạ rất sáng.

+ Khi $i > i_{gh}$: không còn tia khúc xạ. Toàn bộ tia tới bị phản xạ vào nước, lúc này tia phản xạ sáng như tia tới. Đây là *hiện tượng phản xạ toàn phần*, i_{gh} gọi là góc giới hạn phản xạ toàn phần.

2. Điều kiện để có phản xạ toàn phần

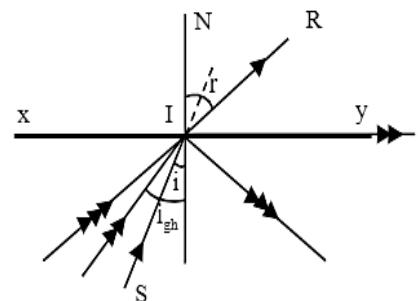
+ Tia sáng tới phải truyền từ môi trường chiết quang hơn sang môi trường chiết quang kém ($n_1 > n_2$).

+ Góc tới $i \geq i_{gh}$.

$$\text{Góc } i_{gh} \text{ được xác định bởi: } \boxed{\sin i_{gh} = \frac{n_2}{n_1}}$$

Khi môi trường 2 là không khí (hoặc chân không) thì $n_2 = 1$

$$\Rightarrow \boxed{\sin i_{gh} = \frac{1}{n_1}}$$

II. ỨNG DỤNG HIỆN TƯỢNG PHẢN XẠ TOÀN PHẦN

Sợi quang bằng chất dẻo trong suốt, dẽ uốn, có chiết suất n_1 , được bao quanh bằng một lớp vỏ có chiết suất n_2 nhỏ hơn n_1 . Một tia sáng (tín hiệu) đi vào bên trong sợi ở một đầu sẽ bị phản xạ toàn phần liên tiếp ở thành trong của sợi, rồi ló ra ở đầu kia. Nhiều sợi quang được ghép với nhau tạo thành bó sợi quang hay *cáp quang*.

+ Trong y học, cáp quang đóng vai trò như một ống dẫn ánh sáng, được dùng trong phương pháp nội soi....

+ Trong công nghệ thông tin, cáp quang được dùng để truyền các tín hiệu. . .